
Estadio Santiago Bernabeu:

Elke vrijdag brengt voetbalcommentator, wereldreiziger en groundhopper Stefan Van Loock op dewitteduivel.com het verhaal van een mythisch voetbalpaleis. Vandaag, tussen het zinderende Champions Leagueduel met Bayern München en de opgeklopte clasico tegen FC Barcelona, het Estadio Bernabeu van Real Madrid.

Door Stefan Van Loock

Bastion van de dictatuur

Het magische witte shirt komt er helemaal tot zijn recht en de trofeeenzaal is er te klein. Toch hangt er nog altijd een hardnekkige sluier van financieel gesjoemel, favoritisme en machtsmisbruik rond deze mythische voetbaltempel.

Als een witte mastodont waakt de kathedraal van Real Madrid FC bij de Noordelijke toegangspoorten van de stad aan de befaamde Paseo de la Castellana. Tijdens het Franco-regime heette deze brede boulevard nog Avenida del generalísimo Franco. Daar staat het stadion als het ware in zijn natuurlijke biotoop. Franco was er destijds kind aan huis en zijn geest lijkt er nog altijd rond te waren. Nog altijd is 'Bernabeu', genoemd naar zijn beroemdste voorzitter en vriend van Franco, het machtscentrum van het Spaanse voetbal. Gehuld in een sluier van favoritisme. Tot afgrijzen van de concurrentie uit alle andere regio's van het

land en ver daarbuiten. Catalonië voorop. En deze week gevolgd door Beieren.

Het Estadio Bernabeu staat in de eerste plaats voor mooi voetbal.

Authenticiteit, plaatselijke stadionarchitectuur en cultuur, hedendaags comfort en een hoge amusementswaarde gaan er hand in hand. Tijdens Europese gala-avonden fonkelt het magische witte shirt onder het feeërieke kunstlicht en komt de grandeur van Bernabeu helemaal tot zijn recht.

Op de hoeken van het stadion hijsen de vier ronde megatoren zich de hoogte in en leiden tienduizenden fans zijn naar hun plaats. Een kwartier voor de aftrap is het stadion vaak nog akelig leeg. Maar als de wedstrijd is begonnen, zijn nagenoeg alle 80.000 plaatsen bezet.

Op de bovenste rijen, lijkt het wel of je aan het raampje zit in een vliegtuig dat net de landing heeft ingezet. Spelers herkennen lukt amper, maar spelpatronen onderscheid je nergens beter dan van daar uit.

Intimiderende sfeer

Eens de bal aan het rollen gaat, komt er een dof en repetitief geluid op gang. Een mix van samba en beklemmend tromgeroffel. Er wordt gezongen en geapplaudiseerd, zelfs gejuicht bij een doelpunt. Met uitzondering van de echt grote Europese gala-avonden is de sfeer er doorgaans niet te vergelijken met die in de Engelse stadions waar elke tackle van de

thuisploeg wordt bejubeld als een sublieme baltoets. Evenmin met de beleving in Bilbao, Dortmund of Milaan waar de akoestiek een extra dimensie aan het spektakel toevoegt. In Bernabeu wordt het voetbal anders beleefd. *“Door de manier waarop het publiek je omringt, de architectuur en de historische impact, word je als speler de adem afgesneden,”* zei ex-speler Nicolas Anelka die met Real in 2000 de Champions League won. *“De sfeer is er niet altijd uitbundig maar wel vaak intimiderend. En niet alleen voor de tegenstander. Ook voor de thuisploeg kan het een hel zijn als de fans niet mee willen. Eens je op het veld staat, weet je dat het publiek over jou zal oordelen. Het stadion is ook van de supporters.”*

Dat Bernabeu voor de spelers van Real vaker een hemel dan een hel was, bewijst de rijk gevulde Sala de Trofeos. Het is de sacristie van deze sacrale tempel. In de talloze vitrines van dit vrij smalle langwerpige vertrek schittert de roemrijke geschiedenis van Real, verzilverd met meer dan 5500 bekens met grote en kleine oren.

Van Chamartin naar Santiago Bernabeu

Real Madrid speelt al sinds 1947 aan de Paseo de la Castellana nadat zijn vorige Chamartin-stadion door de burgeroorlog onherstelbaar was beschadigd. Real versloeg er op 14 december in de inhuldigingswedstrijd van wat toen nog Nuevo Chamartin heette, het Portugese Belenenses met 3-1. Er was plaats voor 75.000 toeschouwers.

Pas op 2 januari 1955 werd de naam gewijzigd in ‘Santiago Bernabeu’ uit erkentelijkheid voor alle functies die deze man binnen de club bekleedde, van speler tot voorzitter.

Op het veld was Santiago Bernabeu een erg gewaardeerde aanvallende middenvelder. Als voorzitter, een despoot, naar het voorbeeld van zijn goede vriend, generaal Franco. Dat ondervond ook de Argentijnse sterspeler Rial. Hij mocht opkrassen omdat hij tijdens

een Zuid-Amerikaanse tournee zonder toestemming met enkele familieleden op restaurant was gegaan. Sanchez Barrios werd dan weer ontslagen omdat hij weigerde zich dagelijks te scheren. Later onderging de ook al stevig bebaarde Duitser Paul Breitner hetzelfde lot maar om een andere reden. Hij werd vriendelijk verzocht zijn koffers te pakken vanwege teveel sympathie voor de stakers van de Chryslerfabrieken die hij ook nog eens financieel had gesteund. Bernabeu huiverde bij het woord ‘democratie’ maar was al even ontvlambaar voor wie hem een dictator durfde te noemen. Zijn aanzien binnen de club, de stad en de hele natie bleef nagenoeg onaantastbaar. Bernabeu overleed in juni 1978 tijdens de wereldbeker in Argentinië waar Spanje met een rouwband speelde.

Zijn borstbeeld staat in de patio voor de hoofdtribune en wordt gedragen door replica's van de zes Europabekers.

Eerste Europese successen

De ombouw van Nuevo Chamartin naar Santiago Bernabeu viel samen met het begin van de Europese succesperiode van Real dat de eerste vijf edities van de Europabeker voor Landskampioenen won.

De finale van de tweede editie, tegen Fiorentina, werd bovendien in Bernabeu gespeeld. Op 30 mei 1957 was het stadion met 125.000 toeschouwers nog maar eens helemaal volgelopen. Ook de nieuwe lichtinstallatie werd officieel ingehuldigd.

Om het geheel nog feeëriker te maken, verscheen het clublogo in blauwe neon op de twee torens naast de eretribune, het anfiteatro. In de tribune zat 'el Generalísimo Franco' in een strak grijs pak. De wedstrijd liep aanvankelijk niet naar wens en toen Alfredo Di Stéfano in de zeventigste minuut met een strafschop Real op voorsprong bracht, kon er bij het staatshoofd amper een applausje af. Het duurde volgens hem allemaal veel te lang. 'De zege was nu wel binnen' dacht hij maar aan de man naast hem maakte hij duidelijk dat hij die goal liever wat vroeger had zien vallen. Zes minuten later besliste Gento de match. Franco applaudisseerde nu wel, al was het vooral uit opluchting.

Real was die avond dankzij een geniale Di Stéfano onklopbaar.

De Argentijn bracht het publiek van Bernabeu wel vaker in vervoering. Tussen de muren van het Bernabeustadion ontstond de perfecte symbiose tussen de sterspeler en het Madrileense publiek. In een Europacupwedstrijd tegen Benfica trof hij raak van op dertig meter. *"Plots werd het stadion helemaal wit"* herinnerde hij zich later nog. *"Tienduizenden witte zakdoekjes wapperden als teken van goedkeuring in het rond. Een mythische beleving"*.

La Quinta del Buitre

Na een periode van sportieve luwte in de hoofdstad keerde in de tweede helft van de

jaren tachtig de grandeur van weleer terug naar de Paseo de la Castellana. Met dank aan de Nederlandse coach Leo Beenhakker die met de Mexicaanse topschutter Hugo Sanchez en de Spaanse talenten Emilio Butragueño, Manuel Sanchis, Martin Vazquez, Michel, en Miguel Pardeza (samen 'la quinta del Buitre', de Vijf van de Gier genoemd) vier titels op een rij. Ondanks felle concurrentie van onder meer het Dream Team van het FC Barcelona onder Johan Crujff en de financiële problemen van de Koninklijke, bleef Bernabeu een heuse trekpleister.

Na de generaties van Di Stefano en 'la Quinta del Buitre' bezorgden de Galácticos met Beckham, Roberto Carlos, Casillas, Raúl, de Braziliaanse Ronaldo en huidige trainer Zinedine Zidane het talrijk opgekomen maar verwende publiek koude rillingen. Nu zijn het Keylor Navas, Sergio Ramos, Pepe, Varane, Marcelo, Casemiro, Modric, Kroos, Bale, Benzema en Cristiano Ronaldo die het magische witte shirt nergens zo mooi laten schitteren als onder het kunstlicht van Bernabeu. Maar de zweem van favoritisme is nooit ver weg, getuige de twee buitenspeldoelpunten van Cristiano Ronaldo afgelopen woensdag tegen Bayern München. In die wetenschap en met die vrees trekt ook Barcelona zondag naar het machtscentrum van het Spaanse en Europese voetbal.

Naam: Estadio Santiago Bernabeu.

Club: Real Madrid

Bouwjaar: 1944-47.

Maximale capaciteit: 125.000 plaatsen.

Huidige capaciteit: 79.000.

Toeschouwersrecord: 125.000 op 31 mei 1957 voor Finale Europacup I, Real-Fiorentina (2-0).

Europese Finales in Bernabeu

Europacup 1

30 mei 1957

Real Madrid - AC Fiorentina 2-0

Doelpunten: 70' Di Stéfano 1-0(pen)76' Gento 2-0

Toeschouwers: 124.000

Scheidsrechter : Horn (Hol)

28 mei 1969

AC Milan – Ajax 4-1

Doelpunten:7' 1-0 Prati, 40' 2-0 Prati, 60' 2-1 Vasovic (pen), 67' 3-1 Sormani, 75' 4-1 Prati

Toeschouwers: 31.000

Scheidsrechter : De Mendibil (Esp)

28 mei 1980

Nottingham Forest - Hamburg SV 1-0

Doelpunt: 21' 1-0 Robertson

Toeschouwers: 50.000

Referee: Da Silva Garrido (Portugal)

22 mei 2010

Inter Milaan – Bayern München 2-0

Doelpunten: 35' Milito, 70' Milito

Toeschouwers: 75.000

Scheidsrechter: Webb (England)

Uefacup

22 mei 1985

Real Madrid – Videoton 0-1 (terugwedstrijd; heen 1-3).

Doelpunt: 86' 0-1 Májer

Toeschouwers: 90.000

30 april 1986

Real Madrid – 1.FC Köln 5-1 (heenwedstrijd)

Doelpunten: 29' 0-1 Allofs, 38' 1-1 Sánchez, 42' 2-1 Gordillo 51' 3-1 Valdano, 84' 4-1 Valdano, 89' 5-1 Santillana

Toeschouwers: 85.000

Finale EK 1964

21 juni 1964

Spanje – Sovjet-Unie 2-1

Doelpunten: 6' Pereda 1-0, 8' Choesainov 1-1, 84' Marcelino 2-1.

Toechouwers: 79.115

Scheidsrechter: Arthur Holland (Engeland)

Finale WK 1982

11 juli 1982

Italië – West-Duitsland 3-1

Doelpunten: 57' Rossi 1-0, 69' Tardelli 2-0, 81' Altobelli 3-0, 83' Breitner 3-1.

Toeschouwers: 90.000

Scheidsrechter: Arnaldo Cézar Coelho (Brazilië)